

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Australië, anderzijds, ondertekend te Manila op 7 augustus 2017.

1. INHOUDELIJK

Situering

Totstandkoming

In 2008 sloot de EU een niet-bindend partnerschapskader met Australië. Dit kader werd in 2009 geüpdatet. De voorliggende kaderovereenkomst zal het partnerschapskader van 2008, zoals herzien in 2009, actualiseren en vervangen.

In het kader van de post-Lissabonstrategie was een verdere verbetering van de relatie tussen de EU en Australië wenselijk. Australië toonde interesse in het aangaan van een juridisch bindende relatie met de EU in de vorm van een kaderovereenkomst.

Op 31 oktober 2011 gingen de onderhandelingen van start. Een ontwerp van kaderovereenkomst werd geparafeerd op 5 maart 2015 in Canberra.

Gemengd karakter en ondertekening

Tijdens zijn vergadering d.d. 8 mei 2015 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gewesten, de gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest oefenen hun bevoegdheden uit. In zijn brief van 16 juli 2015 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd, zodat het verslag definitief is goedgekeurd.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de EU en derde landen.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 22 januari 2018 met kenmerk 62.626/VR maakte de Raad opmerkingen inzake de vermelding van de Franse Gemeenschapscommissie, de bevoegde adviesraden, multilaterale verdragen en de Belgische standpuntbepalingen en vertegenwoordiging in de Gemengde Commissie.

Het advies wordt uitvoerig besproken in de bijhorende memorie van toelichting.

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

In zijn brief van 19 februari 2018 liet de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) weten geen advies te formuleren vanuit selectiviteitsoverwegingen en omwille van de beperkte beleidsimpact.

Context

Algemeen

Australië, officieel het Gemenebest Australië (*Commonwealth of Australia*) bestaat uit het Australische vasteland en een groot aantal eilanden in de Indische en Grote Oceaan, waarvan Tasmanië het grootste is. Het ligt ten noordwesten van Nieuw-Zeeland en ten zuiden van Indonesië, Oost-Timor en Papoea-Nieuw-Guinea.

Het Gemenebest Australië werd in 1901 onafhankelijk van het Verenigd Koninkrijk, maar bleef een constitutionele monarchie met de Britse vorst of vorstin als staatshoofd. Daarnaast is Australië ook een federale staat en een parlementaire democratie. Koningin Elizabeth II is het staatshoofd. Zij wordt vertegenwoordigd door de gouverneur-generaal van Australië, die door de Kroon wordt aangesteld op advies van de Australische eerste minister. De huidige eerste minister is Malcolm Turnbull.

Australië heeft een van de belangrijkste economieën ter wereld. Australië blijft immers systematisch in de hoogste regionen van de OESO-lijst van de sterkst ontwikkelde economieën. Het heeft een vrijemarkteconomie, die wordt gedomineerd door de dienstensector. Verder is Australië de vierde grootste producent en de grootste exporteur van steenkool ter wereld. Over een paar jaar is Australië de grootste aardgasproducent ter wereld.

Australië is lid van de Verenigde Naties, de G20, het Gemenebest van Naties, de OESO en de WTO.

Relatie tussen de Europese Unie en Australië

Australië heeft nauwe en sterke historische en traditionele banden met Europa. De Australische bevolking bestaat, naast de Aboriginals, vooral uit Europese inwijkelingen.

De EU en Australië hebben een jarenlange coöperatieve relatie in diverse gebieden ontwikkeld op basis van hun gezamenlijke verklaring van 1997 over de betrekkingen en van een aantal bilaterale sectorale overeenkomsten. Het kader van het EU-Australië partnerschap van 29 oktober 2008 vormt een solide basis voor de bilaterale betrekkingen. Het partnerschapskader is een actie-georiënteerd document met de nadruk op de praktische samenwerking.

Australië is een belangrijke economische en commerciële partner voor de EU. Op 15 november 2015 verklaarden de leiders van de EU en Australië zich akkoord om de werkzaamheden aan te vatten voor de onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord. De besprekingen over de ontwerpmandaten voor de opening van de onderhandelingen met Australië en Nieuw-Zeeland over dit vrijhandelsakkoord werden intussen opgestart.

Relatie tussen Vlaanderen en Australië

Tijdens de Eerste Wereldoorlog vochten meer dan 300.000 Australiërs mee met de geallieerde troepen. Van de 60.000 gesneuvelden liggen er tussen 12.000 en 15.000 begraven in België. Twee derden hebben een geïdentificeerd graf in de omgeving van Ieper. De namen van andere slachtoffers staan op de Ieperse Menenpoort. Het aantal omgekomen Australiërs is het hoogste van alle troepen van het Britse Gemenebest. In Australië heeft de herdenking van de Eerste Wereldoorlog een breed draagvlak. Het nationalisme werd er tijdens de Slag om Passendale aangewakkerd. Dit alles heeft geleid tot de natievorming. Australiërs gaan er nog steeds vanuit dat hun nationaal bewustzijn voortkomt uit de Eerste Wereldoorlog. De helden die hiervoor gezorgd hebben liggen in Vlaanderen begraven. Dit is een belangrijke factor bij het herdenken van de Eerste Wereldoorlog en bij de herinnering aan Vlaanderen.

Ook in de Tweede Wereldoorlog vochten ongeveer een miljoen Australiërs. Zowel mannen als vrouwen leverden strijd tegen Duitsland en Italië in Europa, het Middellandse Zeegebied en Noord-Afrika enerzijds en tegen Japan in Zuidoost-Azië en het gebied van de Stille Oceaan anderzijds.

Vlaanderen heeft op 22 april 2009 een overeenkomst gesloten met Australië inzake samenwerking op het vlak van de gezamenlijke geschiedenis van de Wereldoorlogen van de twintigste eeuw.

Op het vlak van buitenlandse handel bekleedde Australië in 2016 de 30^e plaats op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen met een totale uitvoer van ongeveer 1,54 miljard euro. De Vlaamse import uit Australië bedroeg in 2016 ongeveer 605,9 miljoen euro, wat goed was voor een 48^e plaats.

Inhoud

De voorliggende overeenkomst is een traditionele algemene kaderovereenkomst die drie traditionele aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen. Deze kaderovereenkomst tussen de EU en Australië dient de nieuwe juridische basis te worden van de relaties tussen de verschillende partijen.

Deze kaderovereenkomst zorgt voor een sterke basis voor de verdere ontwikkeling van onder meer de samenwerking op het vlak van het buitenlands en veiligheidsbeleid, duurzame ontwikkeling, hulpverlening, economische en handelskwesties, justitie, onderzoek en innovatie, onderwijs en cultuur en mondiale uitdagingen.

De voorliggende overeenkomst volgt in belangrijke mate de inhoud van de kaderakkoorden die met gelijkaardige partners werden afgesloten, met name Zuid-Korea, Canada en Nieuw-Zeeland. Het kaderakkoord tussen de EU en Zuid-Korea is in werking getreden op 1 juni 2014. De akkoorden met Canada en Nieuw-Zeeland werden reeds ondertekend. De Vlaamse instemmingsprocedure voor beide akkoorden werd inmiddels afgerond met de decreten van 20 oktober 2017. Met Japan lopen de onderhandelingen voor een gelijkaardig akkoord.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0698/.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0698/1.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 1007, document 0698/1.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale verdragen is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens de Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende instemming met de kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Australië, anderzijds, ondertekend te Manila op 7 augustus 2017, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de minister bevoegd voor het buitenlands beleid en de Europese aangelegenheden te gelasten om het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een ontwerp van decreet;
- een memorie van toelichting;
- de tekst van kaderovereenkomst in het Nederlands;
- het advies van de Raad van State d.d. 22 januari 2018;
- het advies van de SERV d.d. 19 februari 2018.